

6. Marts 2024

ATV Vinter- møde 2024 Pump & treat forever - Hvornår kan afværgepumpningen stoppe?

*Bertil Carlson & Kresten
Andersen, WSP
Danmark*

*Mads Radsted, Region
Hovedstaden*

wsp

Pump & treat forever

- Hvornår kan afværgepumpningen stoppe?

- Eksisterende anlæg - hvordan har udviklingen i massefjernelsen over tid været?
- Hvordan skal vi prissætte nye anlæg - er det ud fra forventning om 30, 40 eller 50 års drift eller endnu længere?
- Giver det mening med stopkriterier baseret på koncentrationer eller bør stopkriterier baseres på massestrøm / flux?
- Er der situationer hvor vi bør stoppe for pumpning og oprensning af kildeområdet?

Afværgeboring B103A

- Tidl. Cheminova i Måløv – forurening med bl.a. pesticider og chlorerede opløsningsmidler.
- Tidl. Flyvestation Værløse, Brændstofdepot Nord - forurening med oliekomponenter.
- Hvidsværmervej 158 i Rødovre – forurening med chlorerede opløsningsmidler og benzen.

8. marts 2024

Tidl. Cheminova grund i Måløv

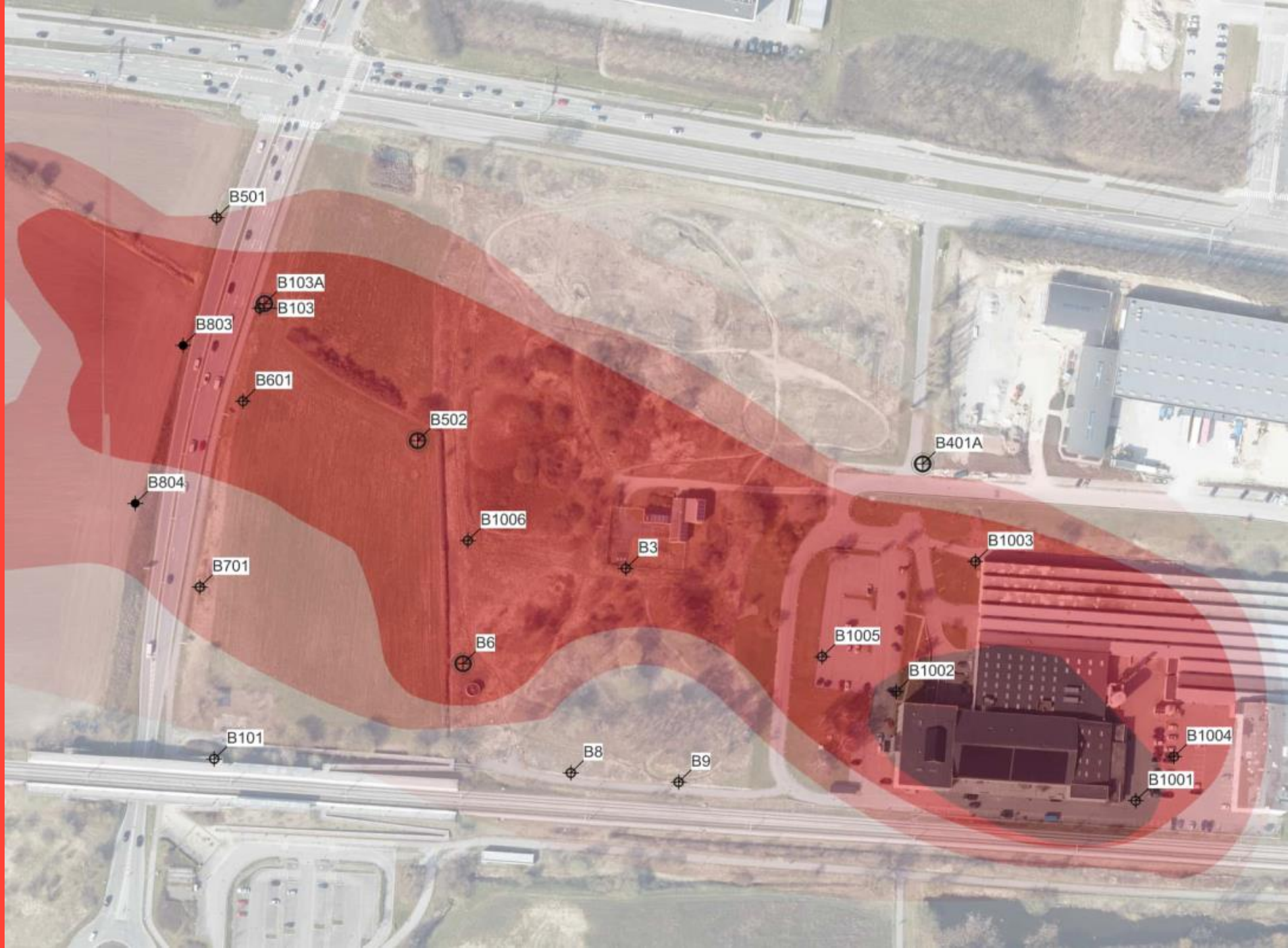
Cheminova: 1944-1953

*LYFA (produktion af
lamper): 1953-1994*

*Opstart pump & treat i
1987*

*5 afværgeboringer
filtersat ca. 25-35 m u.t.*

*Samlet pumpeydelse
på ca. 12 m³/time*

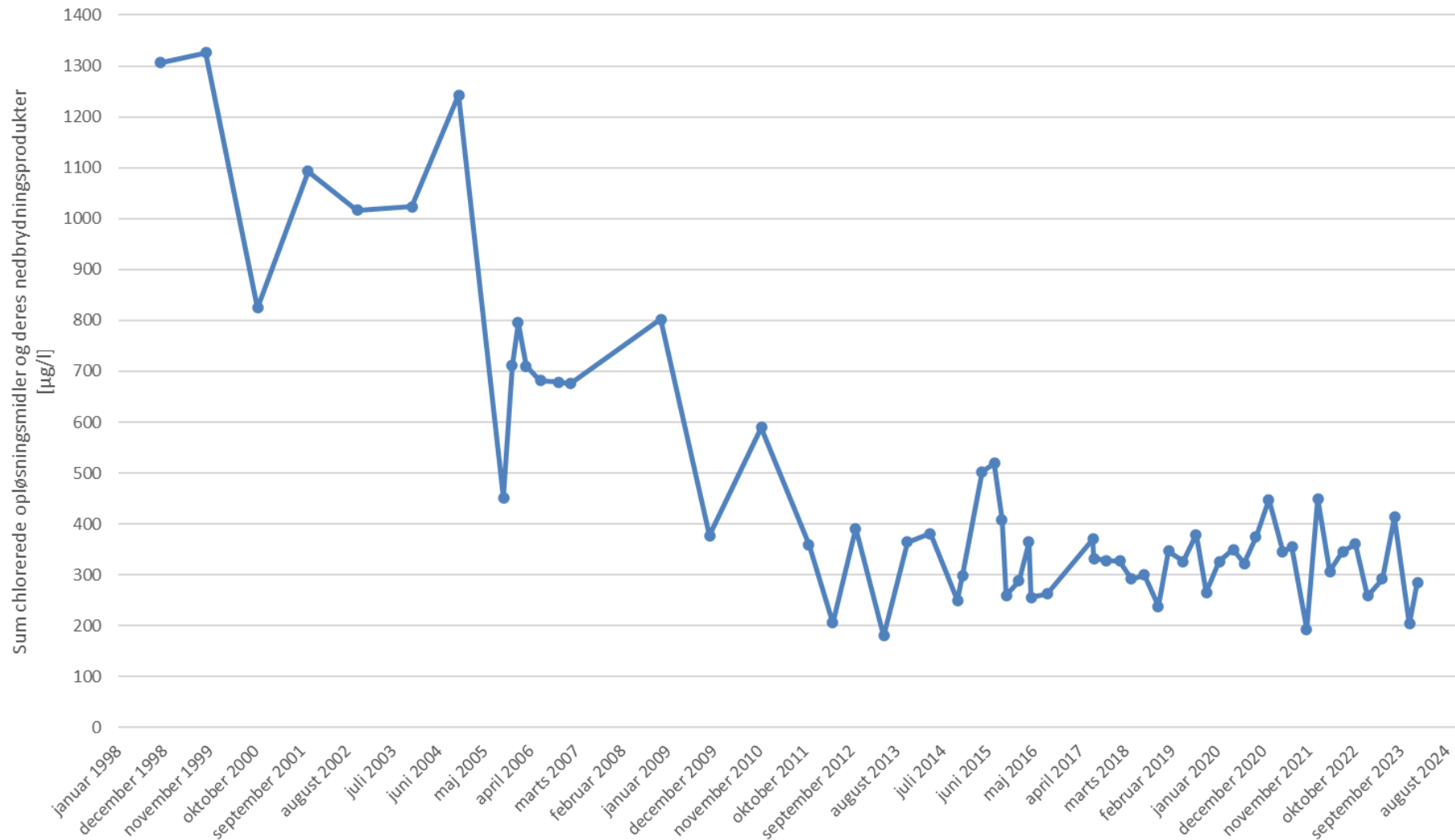

Tidl. Cheminova grund i Måløv

Udvikling i
koncentrationer sum
chlorerede 1998-2024

Udvikling over tid for sum af chlorerede opløsningsmidler og deres nedbrydningsprodukter i
Prøvepunkt 01 - indløb til anlæg
Cheminovagrunden, Måløv

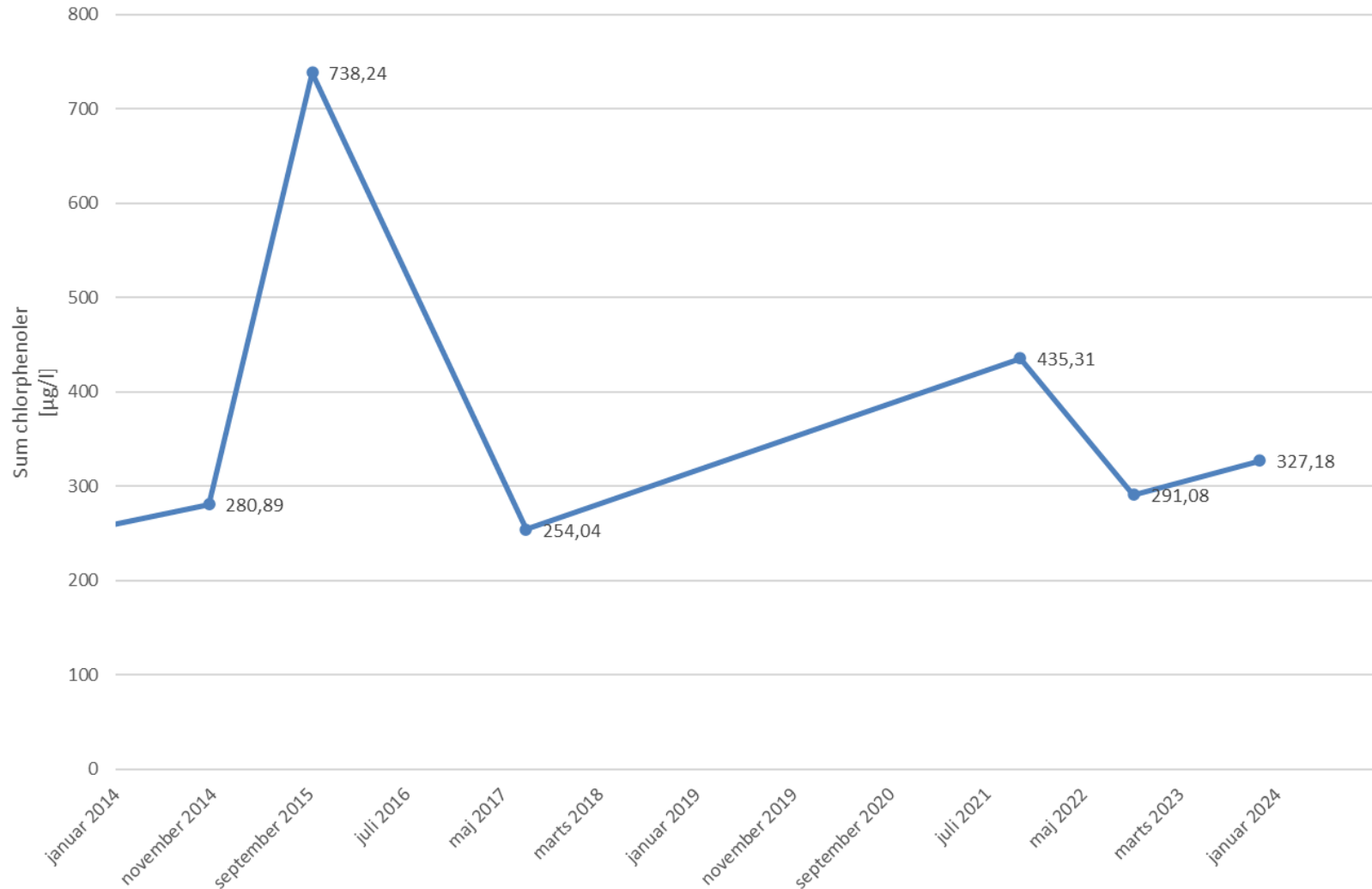

Tidl. Cheminova grund i Måløv

Udvikling i
koncentrationer af
chlorphenoler 2014-
2024

Udvikling over tid for sum af chlorphenoler i Prøvepunkt 01 - indløb til anlæg
Cheminovagrunden, Måløv

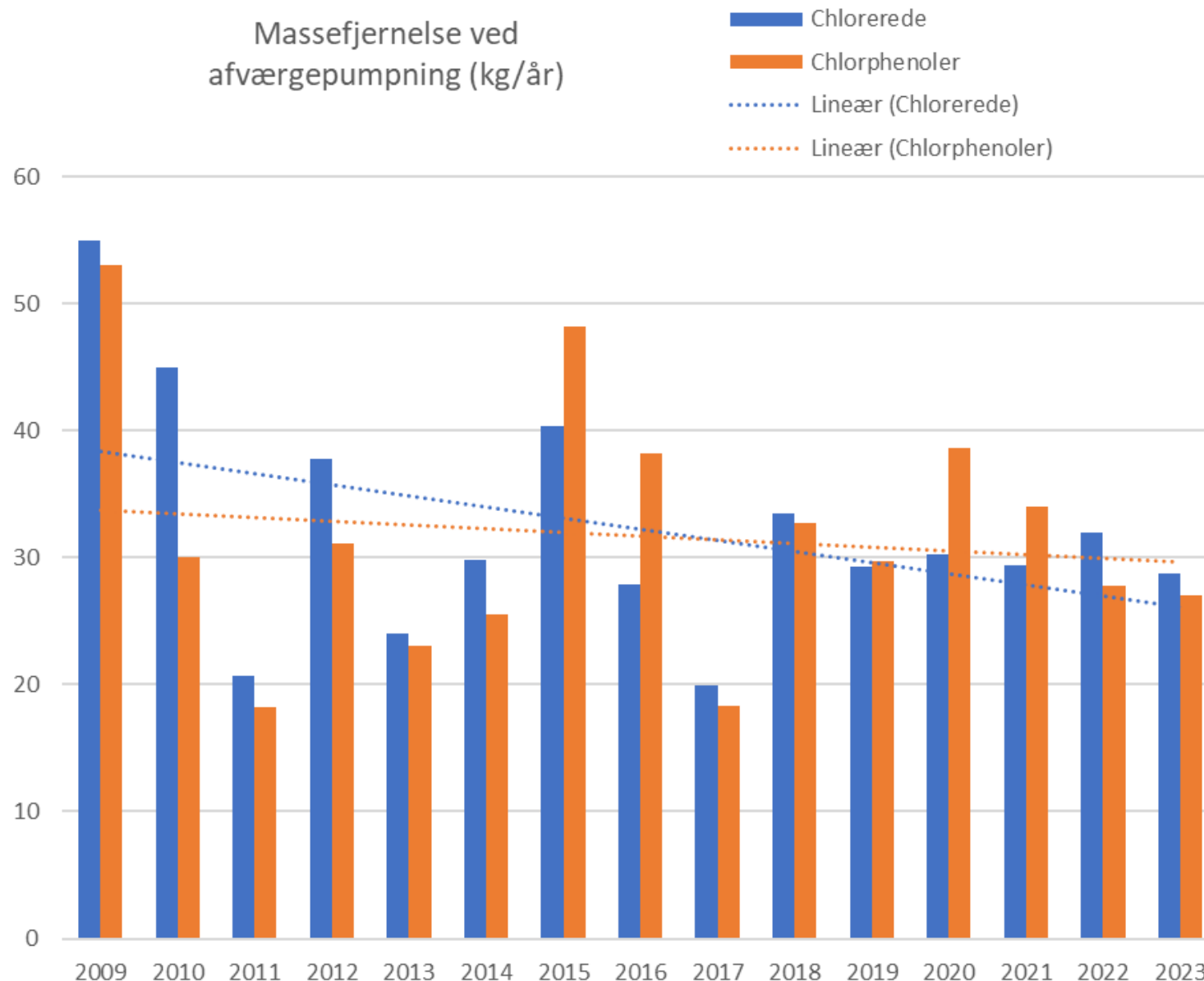

Tidl. Cheminova grund i Måløv

Massefjernelse i 2023:
27 kg chlorphenoler og
29 kg chlorerede
opløsningsmidler

Massefjernelse ved
afværgepumpning (kg/år)

Tidl. Flyvestation Værløse

Brændstofdepot Nord:

*Opstart pump & treat i
1995*

*I dag varetages drift og
monitering af Arkil og WSP
på vegne af Naturstyrelsen*

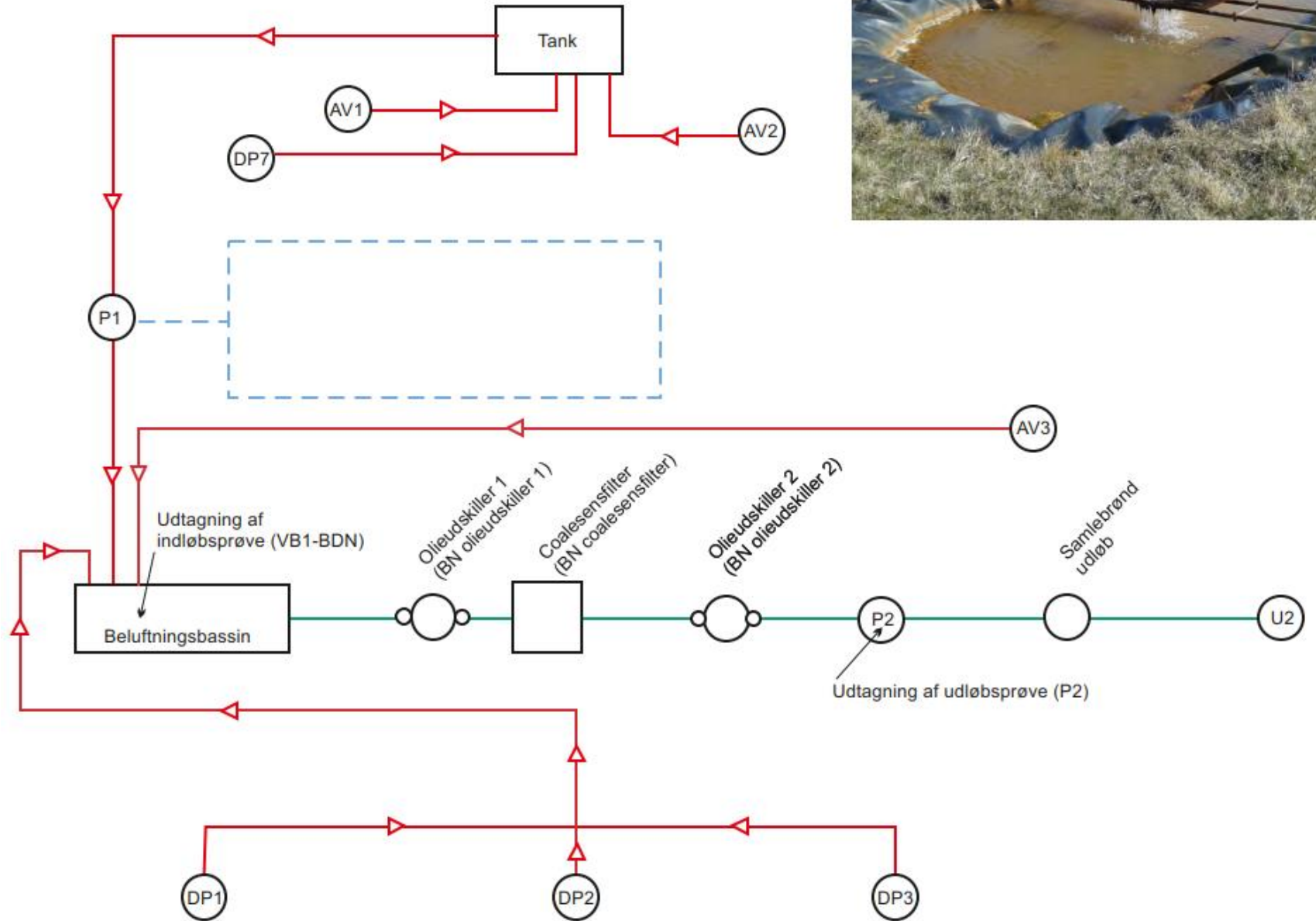

Tidl. Flyvestation Værløse

Brændstofdepot Nord

Pumper i sekundært
magasin fra afværge-
boringer og drænpumpe-
brønde

Samlet pumpeydelse på
ca. 3 m³/time

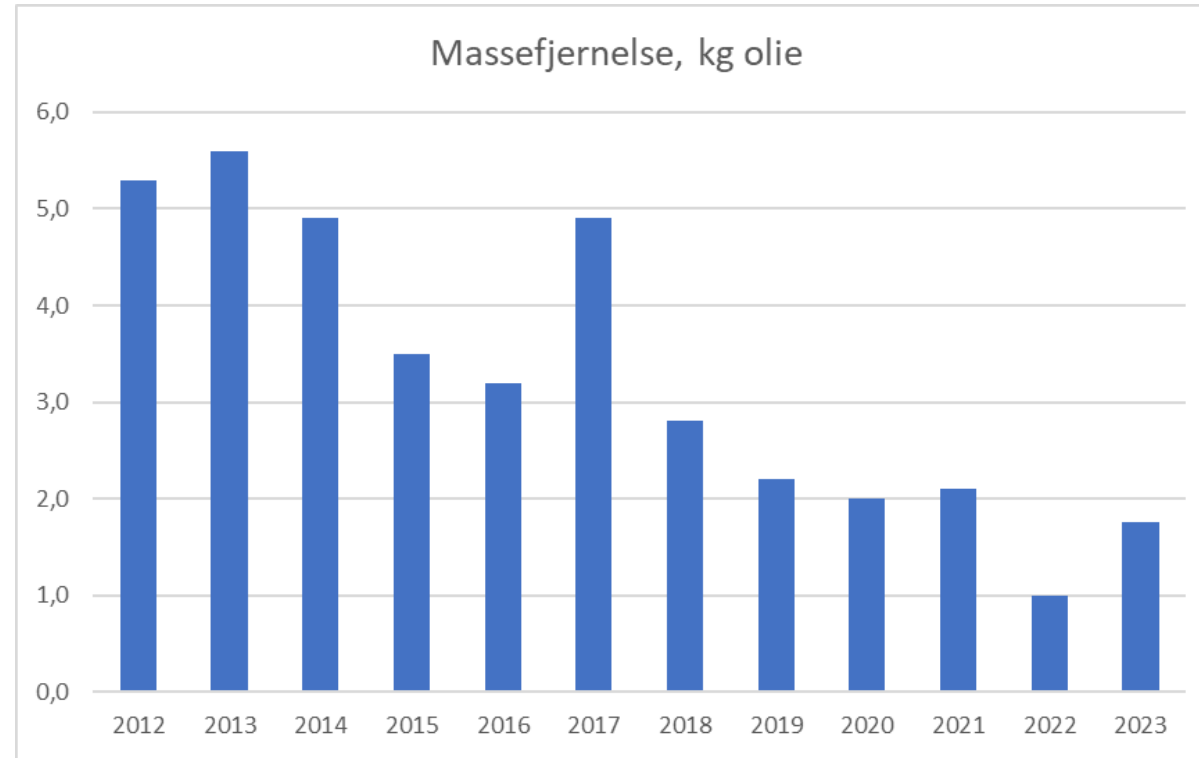

Tidl. Flyvestation Værløse

Brændstofdepot Nord:

Massefjernelse i 2023:

Ca. 1,8 kg oliestoffer

Indtil 2017 blev der
skimmet fri fase olie

Stopkriterier

Baseret på flux og opblanding af fluxen i en fiktiv indvinding på 200.000 m³/år

	Vinylchlorid GVK: 0,2 µg/l	TCE, c-DCE, benzen mv. GVK: 1 µg/l	Oliestoffer / total- kulbrinter GVK: 9 µg/l
Stopkriterier	40 g/år	200 g/år	1,8 kg/år

Andre forhold der har betydning for stopkriterierne:

- Er der andre lokaliteter i området der udgør en grundvandsrisiko?
- Afstand til nedstrøms indvindingsboringer?

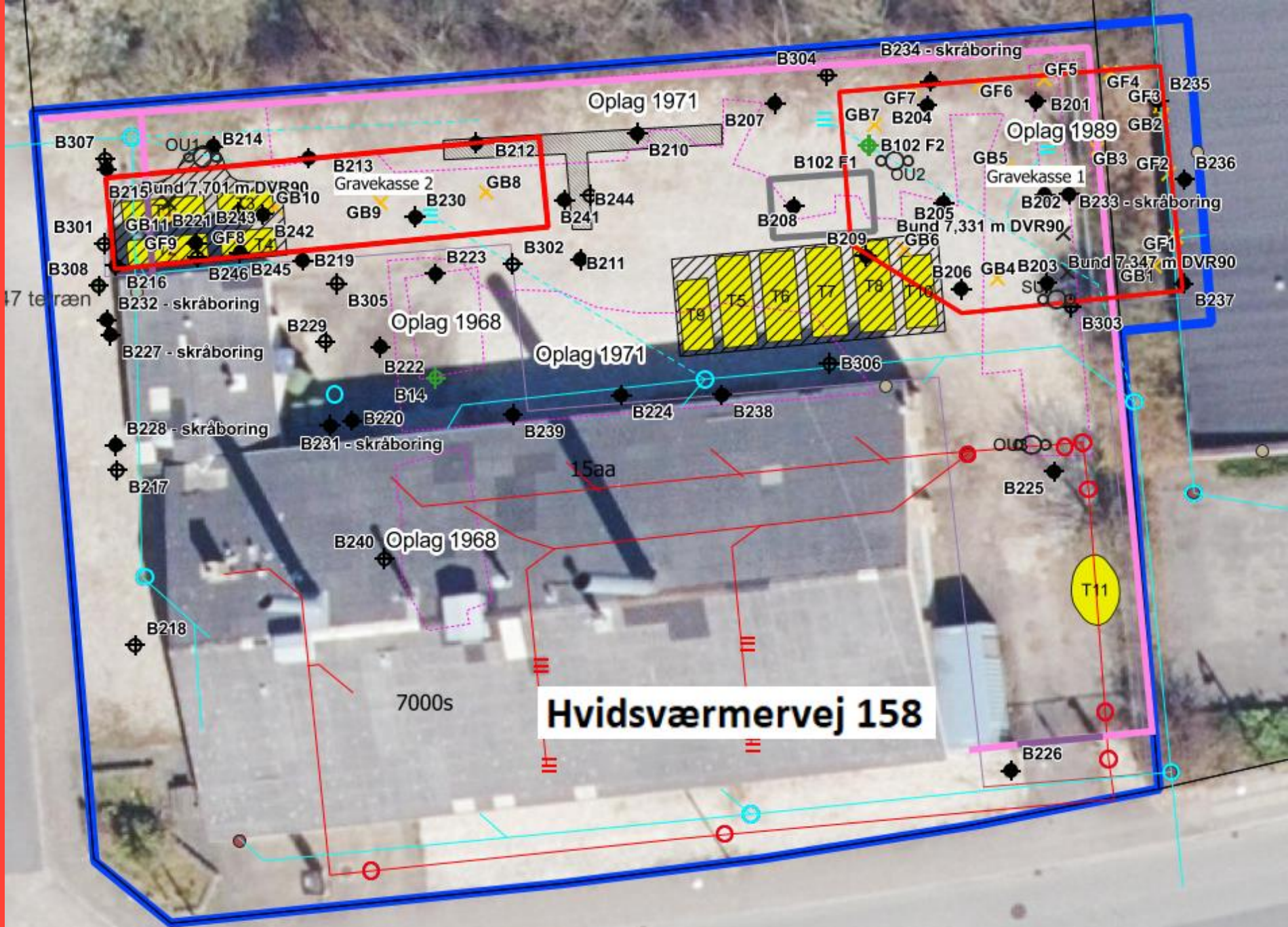
Risikovurdering i den konkrete sag er nødvendigt for bestemmelse af stopkriterier

Hvidsværmervej 158, Rødovre

Kemikalievirksomhed i perioden 1964-1989. Bilværksted m. undervognsbehandling 1989-2022.

Opstart pump & treat i 1993. Pumper i sekundært magasin fra 1 afværboring.

Pumpeydelse på ca. 0,4 m³/time.

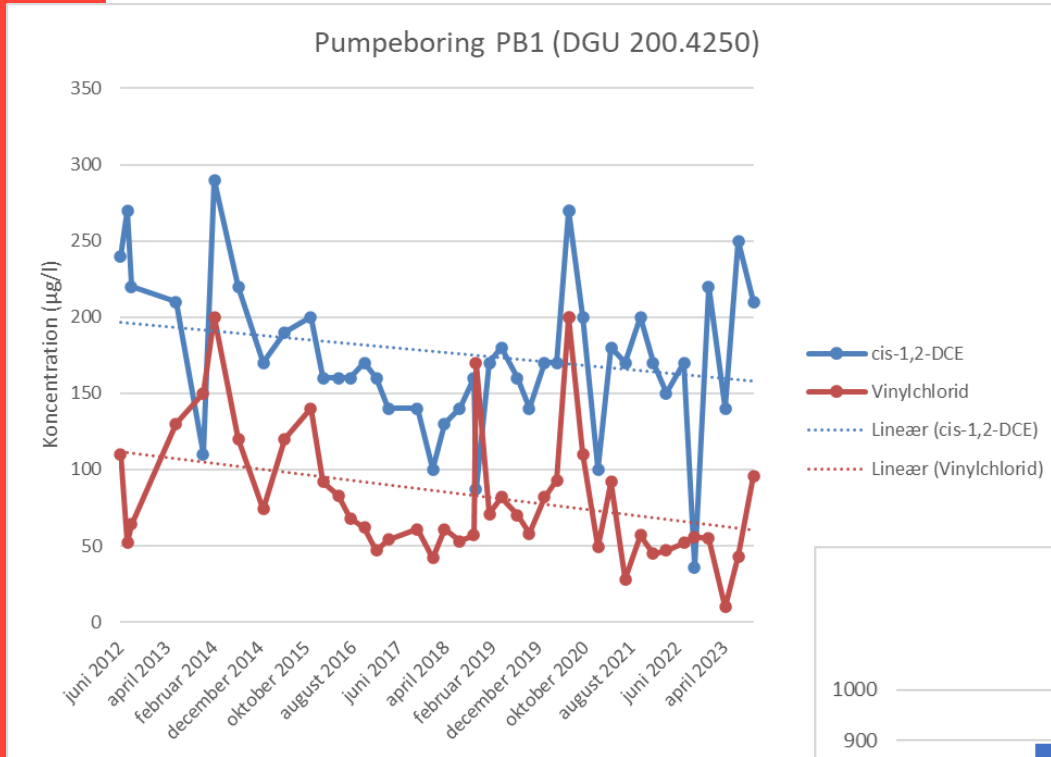

Hvidsværmervej 158, Rødovre

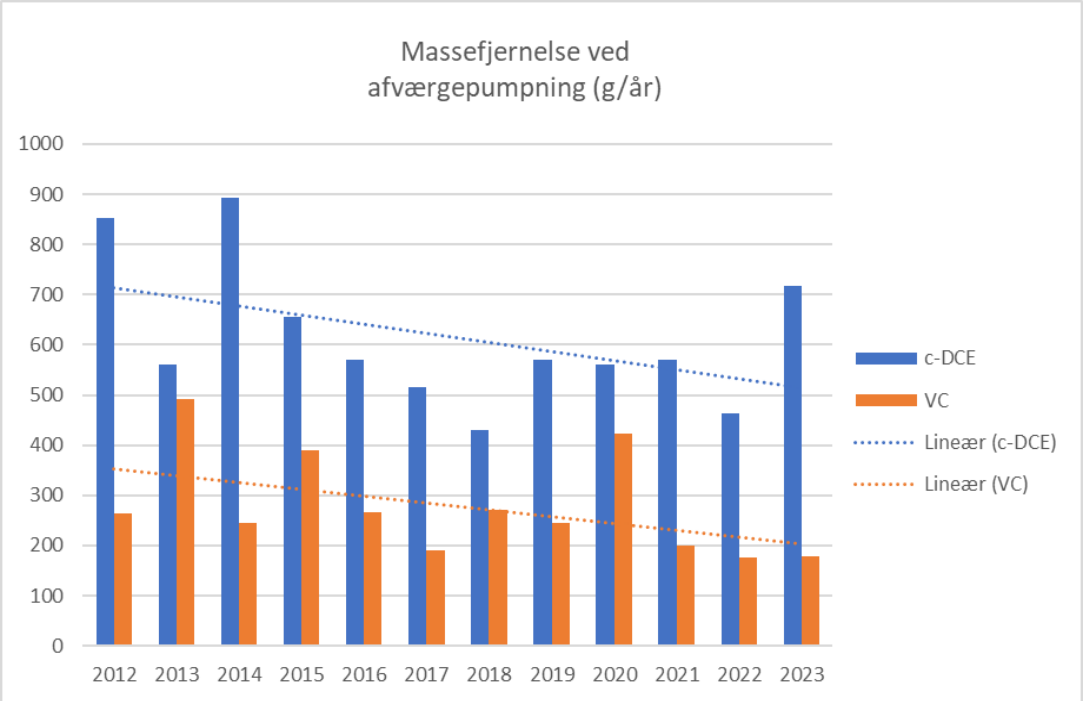
Koncentrationer i
afværgeboring PB1 i
perioden 2012-2023

Massefjernelse ved
afværgepumpning

c-DCE koncentration
under 1 µg/l i 2060

Massefjernelse af c-DCE
under 200 g/år i 2040

8. marts 2024

Hvidsværmervej 158, Rødovre

*Afgravning til 6,25 m u.t.
i 2 kildeområder*

*Jorden forurennet med
bl.a. chlorerede
opløsningsmidler,
tungmetaller og olie- og
benzinstoffer*

*Fjernet ca. 95 % af
forureningsmassen*

wsp

Er der situationer hvor vi bør stoppe for pumpning og oprensning kildeområdet?

Svaret er: Ja!

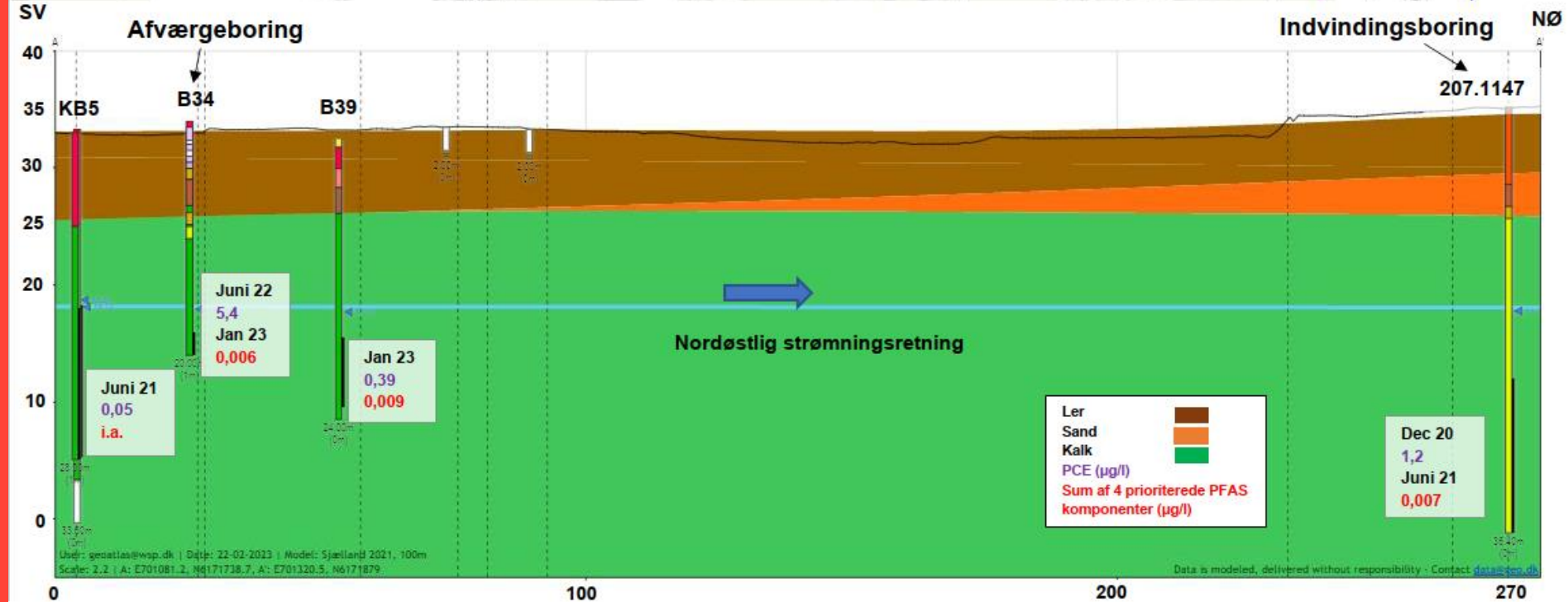
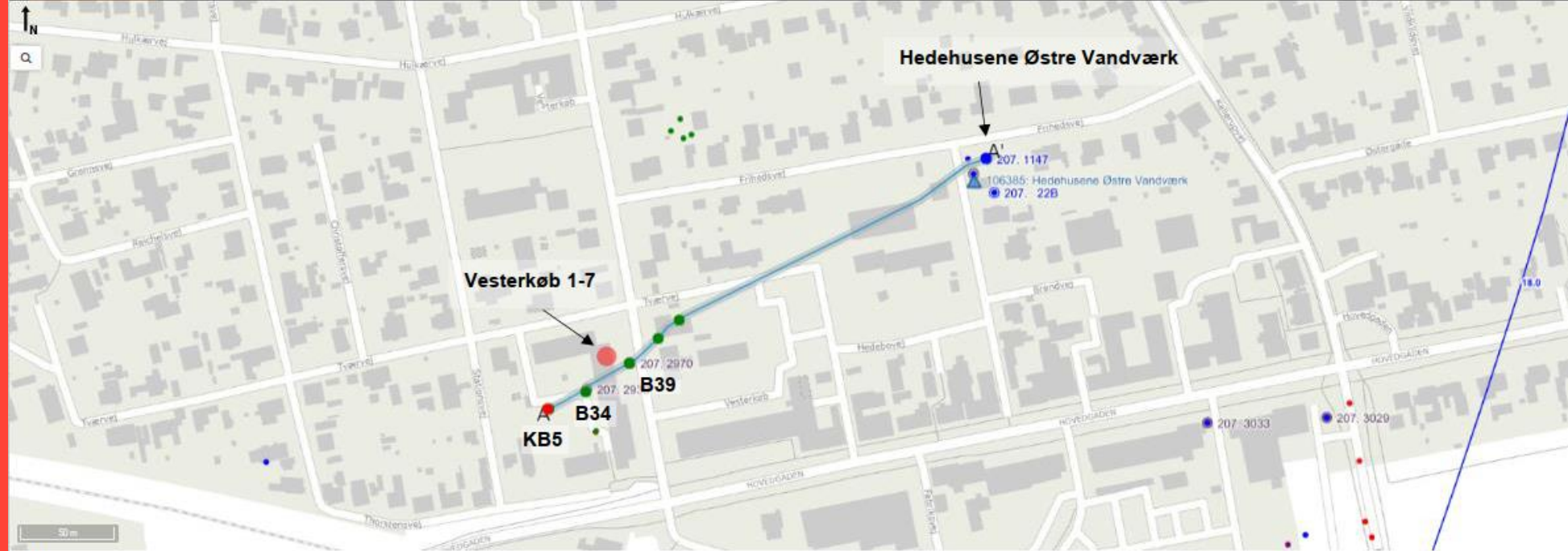
Ved revurdering af pump & treat anlæg bør det indgå i overvejelserne.

Det anbefales, at pump & treat anlæg revurderes hvert 5. år.

Vesterkøb 1-7 Afværgepumpning pga. PCE- forurening (tidl. renseri)

Vandværk har indført
rensning på kulfiltre
pga. PFAS

Skal Regionen fortsat
afværgepumpe?

Hvor længe må det forventes, at afværgepumpning skal være i drift?

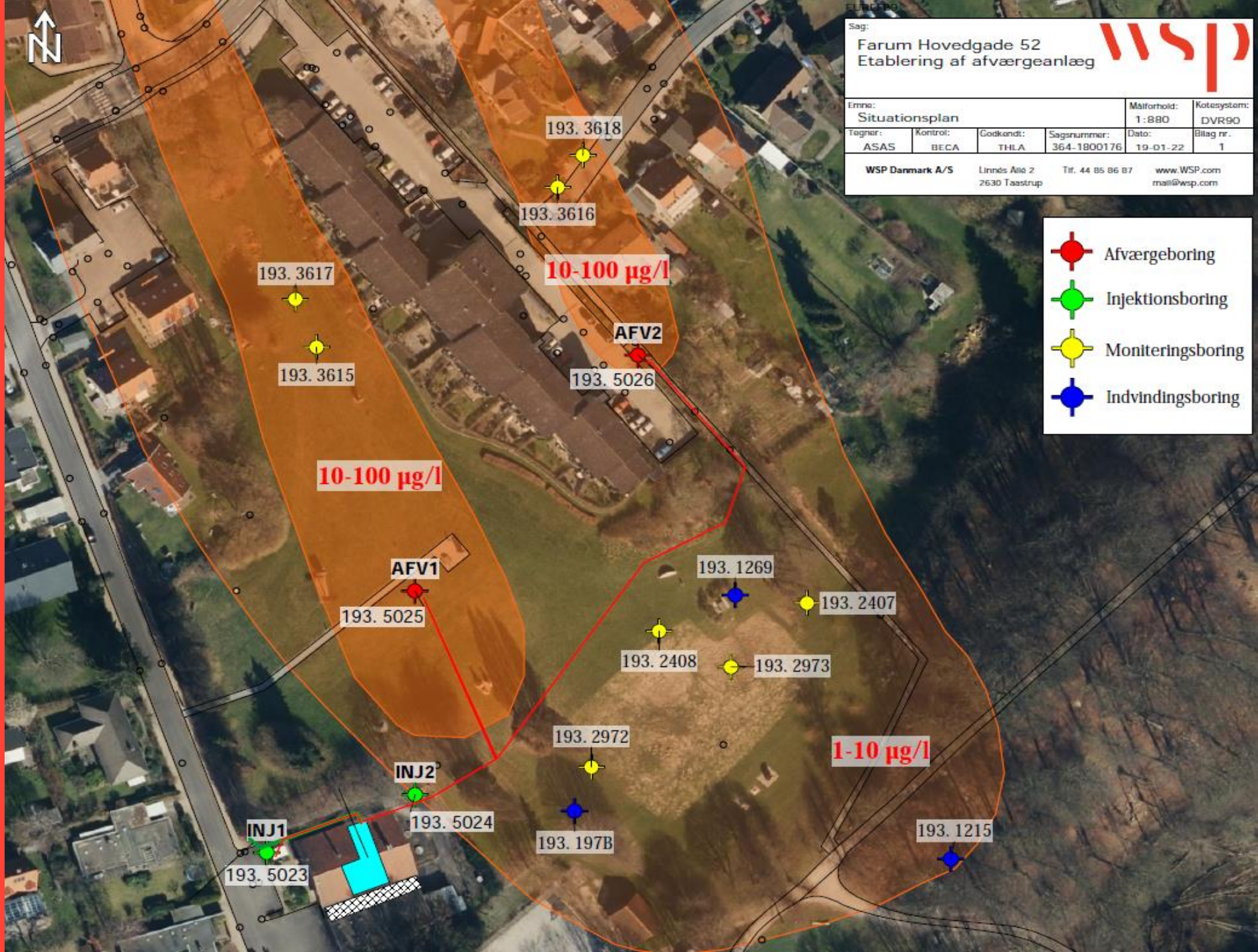
	Tidl. Cheminova i Måløv	Tidl. Flyvestation Værløse (Brændstofdepot Nord)	Hvidsværmervej 158, Rødovre
Driftstid indtil 2024	37 år	29 år	31 år
Yderligere driftstid Stopkriterier svarende til grundvandskvalitetskriterierne	> 100 år	ca. 20 år	ca. 35 år
Yderligere driftstid Stopkriterier - flux beregnet ud fra opblanding i fiktiv indvinding på 200.000 m ³ /år	ca. 75 år	ca. 2-5 år	ca. 15 år

8. marts 2024

Afværgepumpning i Farum

*Kort afstand til Farum
Vandværks
indvindingsboringer*

*Nødvendigt med
skrappe stopkriterier for
afværgepumpningen*

Opsummering - Hvor længe må det forventes, at afværgepumpning skal være i drift?

Hvis der ikke er sket oprensning i kildeområdet:

Hvis stopkriterier er baseret på grundvandskvalitetskriterierne, så skal der pumpes i rigtig mange år i størrelsesordenen 50-75 år eller længere.

Hvis stopkriterier baseres på flux kan pumpetiden reduceres med 15-20 år og prissætning af nye anlæg kan ske ud fra en forventning om pumpning i ca. 30-50 år.

Hvis der udføres oprensning i kildeområdet:

Pumpetiden reduceres markant. Der skal kun pumpes i nogle få år dog længere tid, hvis der er efterladt restforurening.

Tak for jeres opmærksomhed